

Številka: 06216-35/2022/9 32012
Datum: 17. 2. 2023

Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: Komisija) je v okviru svojih pristojnosti v postopku suma kršitve integritete funkcionarja v zadevi domnevno spornega komuniciranja in podajanja groženj dr. Danijela Bešiča Loredana, podpredsednika Vlade Republike Slovenije in ministra za zdravje (v nadaljevanju: minister za zdravje), sindikatu zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije FIDES (v nadaljevanju: FIDES) zaznala korupcijska tveganja v povezavi s primernostjo načina komuniciranja ministra za zdravje. Vladi Republike Slovenije zato na podlagi osme alineje prvega odstavka 12. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20 in 3/22 – ZDeb; v nadaljevanju: ZIntPK) izdaja naslednje

P R I P O R O Č I L O

Zaradi zaznanih korupcijskih tveganj v povezavi z obravnavo in ukrepanjem ob sumih kršitev etičnega kodeksa funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih se Vladi Republike Slovenije priporoči, da natančneje definira postopek in sankcije ob sumu kršitve etičnega kodeksa funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih.

OBRAZLOŽITEV:

Komisija je postopek zaradi suma kršitve integritete funkcionarja, ministra za zdravje, v zadevi domnevno spornega komuniciranja in podajanja groženj zdravniškemu sindikatu FIDES pričela na podlagi prijave.

V okviru predhodnega preizkusa prijave je bilo ugotovljeno, da je imel minister za zdravje 23. 11. 2022 telefonski pogovor z v katerem je z njim delil svoje mnenje o vsebini, ki je predmet pogajanj med Vlado Republike Slovenije in sindikati. Med pogovorom je minister za zdravje čustveno odreagirala. Vlada Republike Slovenije je 24. 11. 2022 v zvezi z navedenim telefonskim pogovorom zaradi kršitve etičnega kodeksa funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih (v nadaljevanju: etični kodeks) s strani ministra za zdravje. Vlada Republike Slovenije v skladu s svojimi pristojnostmi in določili etičnega kodeksa 1. 12. 2022 sprejeta sklep št. U6200-4/2022/3, s katerim je sprejela odgovor in ga posredovala FIDES-u. Iz odgovora Vlade Republike Slovenije sindikatu FIDES je razvidno, da je po prejeti prijavi predsednik Vlade Republike Slovenije opravil pogovor z ministrom za zdravje, v katerem ga je minister seznanil z vsebino pogovora in izrazil obžalovanje za izrečene besede v telefonskem pogovoru. Minister se je v zvezi s tem tudi javno opravičil. Predsednik vlade od vseh ministrov in drugih funkcionarjev vlade pričakuje spoštljiv in profesionalen način komunikacije tako z notranjo kot tudi z zunanjo javnostjo in ocenjuje, da so izrečene besede ministra za zdravje neprimerne. Vlada si želi, da bi vsi partnerji v zdravstvu, ki so vključeni v socialni dialog, na konstruktiven način prispevali k iskanju najboljših rešitev za dobrobit prebivalcev Slovenije. Vlada se reševanja težav v zdravstvu od prvega dneva loteva prednostno in se zaveda, da bo marsikje naletela tudi na odpor, saj se v zdravstvu obetajo korenite sistemske spremembe, ki bodo trčile ob marsikatero intereso. Ob tem vlada pričakuje, da ji bo največji zdravniški sindikat stal ob strani pri reševanju težav v zdravstvu, še posebej ob obsodbi anomalij v zdravstvu, dokazanih korupcijskih ravnanj in drugih zgodbah, ki ne morejo biti v ponos slovenskemu zdravstvu.

Čustveni odzivi med komuniciranjem ter zasebni pogovor ministra za zdravje o vsebini, ki je predmet pogajanj med Vlado Republike Slovenije in sindikati, predstavlja korupcijsko tveganje ministra za zdravje, kar pa ni skladno s pričakovano integriteto funkcionarja.

Funkcionarji se morajo namreč zavedati, da so javne osebe 24 ur na dan, zato morajo vselej ravnati spoštljivo in dostojanstveno ter se izogibati besednemu ali drugemu poniževanju, s čimer prispevajo h krepitvi ugleda Republike Slovenije, Vlade Republike Slovenije, organa, v katerem opravlja funkcijo, ter drugih državnih institucij in organov. S svojim ravnanjem javnosti dajejo zgled tudi s svojim načinom komuniciranja v zasebnem življenju. Od javne osebnosti, ki zastopa politični položaj v Republiki Sloveniji, se vsekakor pričakuje spoštljiv in dostojen način komuniciranja na visokem nivoju do vseh državljanov in državljanek Republike Slovenije.

Zaradi navedenega je nujno, da je način komuniciranja funkcionarja v vsakem času in ob vsaki priložnosti na visokem in strokovnem nivoju. Poleg načina komuniciranja je hkrati pomembno, da se funkcionarji zavedajo, s kom in o katerih vsebinah komunicirajo. Četudi gre za zasebno komuniciranje predstavnika Vlade Republike Slovenije s predstavnikom sindikata, z osebo, s katero je funkcionar kakorkoli povezan tudi sicer, je nujno potrebno, da se funkcionar med komuniciranjem vzdrži kakršnihkoli sodb in mnenj, ki bi lahko vplivala na nepristranskost usklajevanja pogajanj med Vlado Republike Slovenije in sindikati.

Komisija ocenjuje, da tovrsten način komunikacije ni v skladu z najvišjimi standardi integritete, prav tako je pomanjkljivo določen postopek obravnave in ukrepanja ob kršitvah etičnega kodeksa. Določila aktualnega etičnega kodeksa so po mnenju Komisije preveč splošna in pomanjkljiva. Etični kodeks namreč ne določa časovnega okvira reševanja sumov kršitev, prav tako kodeks ne predvideva nikakršnih sankcij ob ugotovljenih kršitvah kodeksa, razen tega, da morajo funkcionarji ravnati v skladu s sprejetimi odločitvami Vlade Republike Slovenije o potrebnem ravnanju v primeru kršitev standardov ravnanja in vedenja etičnega kodeksa pri opravljanju njihove funkcije in v zvezi z njo.

Komisija priporoča, kot izhaja iz izreka predmetnega dokumenta, da Vlada Republike Slovenije natančneje definira postopek ob sumu kršitve etičnega kodeksa funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih. Treba je vključiti določila, ki bodo opredelila časovni okvir reševanja sumov kršitev, predvsem pa opredeliti, katere so konkretne sankcije v primeru ugotovljenih kršitev etičnega kodeksa.

Komisija je preventivni organ za krepitev integritete, zato je dolžna, kadar zazna tveganja kršitev integritete, sprejeti ustrezna priporočila in predlagati ukrepe za njihovo odpravo. Komisija je v okviru obravnave konkretnega primera ugotovila korupcijska tveganja v povezavi z obravnavo in ukrepanjem ob sumih kršitev etičnega kodeksa funkcionarjev v Vladi Republike Slovenije in ministrstvih zato naslovnemu organu izdaja predmetno priporočilo.

Komisija Vlado Republike Slovenije naproša, da v roku treh mesecev od prejema predmetnih priporočil Komisijo obvesti o sprejetih ukrepih.

Senat Komisije je na podlagi vpogleda v vsebino zadeve na 8. seji 17. 2. 2023 sprejel sklep, s katerim se je predmetno priporočilo sprejelo.

Simon SAVSKI
NAMESTNIK PREDSEDNIKA

Poslati:

- Vladi Republike Slovenije (po e-pošti na: gp.gs@gov.si)